

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

2026. a nr

**Terviseseisundi tõttu kodakondsuse ja
pikaajalise või tähtjalise elaniku elamisloa taotleja
eksamitest vabastamise ning
eksamite sooritamise korra määramise tingimused ja kord**

Määrus kehtestatakse kodakondsuse seaduse § 35 lõike 10 ning välismaalaste seaduse § 250 lõike 1 punkti 3 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrus kehtestab tingimused ja korra, mille kohaselt kodakondsuse ja pikaajalise või tähtjalise elaniku elamisloa taotleja (edaspidi *taotleja*) võib terviseseisundi tõttu sooritada eesti keele ning kodakondsuse taotleja kodakondsuse seaduse ja Eesti Vabariigi põhiseaduse tundmise eksamid üldisest korrast erineva ulatuse ja viisiga või vabastatakse ta nende eksamite sooritamisest.

§ 2. Raviarsti terviseseisundi teatis

Isiku terviseseisundit, kes soovib eesti keele ning kodakondsuse seaduse ja Eesti Vabariigi põhiseaduse tundmise eksamid sooritada üldisest korrast erineva ulatuse ja viisiga või soovib nendest eksamitest vabastamist, kirjeldab raviarst, kes väljastab tema terviseseisundi kohta teatise.

§ 3. Eksamite ulatuse ja viisi määramise või eksamist vabastamise otsuse tegemine ja pädevus

(1) Paragrahvis 4 lõikes 3 nimetatud dokumentidele tuginedes määrab Haridus- ja Noorteamet (edaspidi *amet*) taotleja eesti keele ning kodakondsuse taotleja kodakondsuse seaduse ja Eesti Vabariigi põhiseaduse tundmise eksami sooritamise ulatuse ja viisi või otsustab eksamite sooritamisest vabastamise.

(2) Amet kaasab eksamite sooritamise ulatuse ja viisi määramise või eksamist vabastamise otsuse (edaspidi *otsus*) tegemisse eksperdid.

§ 4. Eksamite ulatuse ja viisi muutmise või eksamitest vabastamise taotlus

(1) Isik, kes terviseseisundi tõttu ei ole võimeline sooritama eksameid üldises korras, taotleb eksamite ulatuse ja viisi muutmist ametile esitatava taotlusega.

(2) Isik, kes terviseseseisundi tõttu ei ole võimeline eksameid sooritama, esitab ametile taotluse eksamitest vabastamiseks.

(3) Taotlusele lisatakse vähemalt järgmised dokumendid:

- 1) raviarsti teatis;
- 2) Sotsiaalkindlustusameti otsus selle olemasolul isiku puude raskusastme tuvastamise kohta vastavalt puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadusele;
- 3)ksamiosast või eksamist vabastamise taotluse korral psühhiaatri või kliinilise psühholoogi kognitiivse profiili kirjeldust;
- 4) nägemis- ja kuulmispuuetega taotleja puhul raviarsti hinnang taotleja võimekuse hinnang peale kompenseerivat sekkumist.

(4) Isiku eest võib taotluse esitada ka tema esindaja. Esindusõigust tõendatakse kirjaliku volitusega või seaduses sätestatud muul alusel.

§ 5. Taotluse läbivaatamine

(1) Taotluse läbivaatamisel võib amet suunata isiku täiendavasse ekspertiisi, nõuda täiendavate dokumentide esitamist, samuti kutsuda taotluse läbivaatamise juurde.

(2) Amet võib kaasata taotluse läbivaatamise menetlusse täiendavate ekspertidena teatise väljastanud raviarsti ja ka teisi spetsialiste nende nõusolekul.

(3) Ameti otsus vormistatakse kirjalikult.

(4) Otsus toimetatakse taotlejale kätte mitte hiljem kui 14 tööpäeva jooksul pärast otsuse tegemist.

§ 6. Ameti otsus

(1) Amet võib oma otsusega:

- 1) jätta taotlus rahuldamata;
- 2) rahuldada taotlus täielikult või osaliselt.

(2) Eksamite sooritamise ulatuse ja viisi määramise otsuses tuuakse välja, millises ulatuses ja mil viisil tuleb isikul eksam sooritada. Eesti keele eksami puhul võib amet vabastada isiku mõne eksami osa sooritamisest, samuti näha ette eksami suulise osa asendamise kirjalikuga ja vastupidi. Otsusega võib eksami sooritamiseks ette näha ka muid taotleja terviseseseisundist tulenevaid mõistlikke erisusi.

(3) Eksamite sooritamisest vabastamise otsus tehakse juhul, kui isiku terviseseseisundist tulenevalt ei ole eksamite sooritamine võimalik või otstarbekas ka muudetud ulatuses ja viisil.

(4) Otsus peab olema põhjendatud, märkides otsuse andmise faktilise ja õigusliku aluse ning kaalutusõiguse teostamisel lähtunud kaalutlused.

§ 7. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi valitsuse 13. detsembri 2007. a määrus nr 247 „Isiku terviseseseisundist tulenevalt kodakondsuse või pikaajalise elaniku elamisloa taotleja eesti keele ning kodakondsuse taotleja

«Kodakondsuse seaduse» ja Eesti Vabariigi põhiseaduse tundmise eksami sooritamise ulatuse ja viisi määramise või nimetatud eksamite sooritamisest vabastamise tingimused ja kord“ tunnistatakse kehtetuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristen Michal
peaminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristina Kallas
haridus- ja teadusminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Keit Kasemets
riigisekretär

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

2026. a nr

Vabariigi Valitsuse 25. septembri 2008. a määruse nr 143 „Kodakondsuse taotleja Eesti Vabariigi põhiseaduse ja „Kodakondsuse seaduse” tundmise eksami läbiviimise kord” ja Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2008. a määruse nr 68 „Kodakondsuse taotleja eesti keele eksami ja eesti keele tasemeeksami ühitamise tingimused ning eksami läbiviimise kord” muutmine

Määrus kehtestatakse kodakondsuse seaduse § 8 lõike 3 ja § 9 lõike 2 ning keeleseaduse § 26 lõike 2 alusel.

§ 1. Vabariigi Valitsuse 25. septembri 2008. a määruse nr 143 „Kodakondsuse taotleja Eesti Vabariigi põhiseaduse ja „Kodakondsuse seaduse” tundmise eksami läbiviimise kord” muutmine

Vabariigi Valitsuse 25. septembri 2008. a määruses nr 143 „Kodakondsuse taotleja Eesti Vabariigi põhiseaduse ja „Kodakondsuse seaduse” tundmise eksami läbiviimise kord” tehakse järgmised muudatused:

1) tekstis asendatakse läbivalt sõnad „„Kodakondsuse seadus”” sõnadega „kodakondsuse seadus“ ning sõnad „„Isikut tõendavate dokumentide seadus”” sõnadega „isikut tõendavate dokumentide seadus“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 4 lõike 2 punkt 3 sõnastatakse järgmiselt:

„3) olemasolu korral kodakondsuse seaduse § 35 lõigetes 6 ja 7 nimetatud otsus eksamist vabastamise või eksami sooritamise ulatuse ja viisi määramise kohta.”;

3) paragrahvi 6 lõige 10 sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Isik, kes tervises seisundi tõttu ei ole võimeline sooritama eksameid üldises korras, teeb eksami kodakondsuse seaduse § 35 lõikes 7 nimetatud otsuses määratud ulatuses ja viisil.

§ 2. Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2008. a määruse nr 68 „Kodakondsuse taotleja eesti keele eksami ja eesti keele tasemeeksami ühitamise tingimused ning eksami läbiviimise kord” muutmine

Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2008. a määruses nr 68 „Kodakondsuse taotleja eesti keele eksami ja eesti keele tasemeeksami ühitamise tingimused ning eksami läbiviimise kord” tehakse järgmised muudatused:

1) tekstis asendatakse läbivalt sõnad „„Kodakondsuse seadus”““ sõnadega „kodakondsuse seadus“, sõna „„Keeleseadus“““ sõnaga „keeleseadus“ ning sõnad „„Isikut tõendavate dokumentide seadus”““ sõnadega „isikut tõendavate dokumentide seadus“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 3 lõige 5 sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Isik, kes tervise seisundi tõttu ei ole võimeline sooritama eksameid üldises korras, teeb eksami kodakondsuse seaduse § 35 lõikes 7 nimetatud otsuses määratud ulatuses ja viisil.“;

3) paragrahvi 5 lõike 2 punktist 3 jäetakse välja sõna „eksperdikomisjoni“.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristen Michal
peaminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristina Kallas
haridus- ja teadusminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Keit Kasemets
riigisekretär

SISEMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

**Siseministri 18. detsembri 2015. aasta määruse nr 74
„Kodakondsuse seaduses sätestatud menetlustes
esitatavate andmete ja dokumentide loetelu“ muutmine**

Määrus kehtestatakse kodakondsuse seaduse § 12 lõike 4, § 15 lõike 1, § 17 lõike 4 ja § 23 lõike 2 alusel.

§ 1. Siseministri 18. detsembri 2015. aasta määruses nr 74 „Kodakondsuse seaduses sätestatud menetlustes esitatavate andmete ja dokumentide loetelu“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 7 lõike 1 punktis 8 asendatakse tekstiosa „§ 6 punktides 3 ja 4“ tekstiosaga „§ 6 lõike 1 punktides 3 ja 4“;

2) paragrahvi 12 lõike 1 punktis 12 asendatakse tekstiosa „§ 6 punktile 7“ tekstiosaga „§ 6 lõike 1 punktile 7“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
Siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
Kantsler